

En

سُورَةُ سَبَا

بِحَمْدِ رَبِّهِ وَبِرَحْمَةِ أَبْوَاهِنَّ
نَكَارَشَ آسَان

سُورَةُ سَبَاٰ ﴿ سُورَةُ سَبَاٰ ﴾

سورة سباء - آیه ۵۴ - مکی

Surah 34: (Saba)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشندۀ مهربان

In the name of God, the Mercy-giving, the Merciful!

اَحْمَدُ لِلَّهِ الَّذِي

ستایش و سپاس مخصوص خداست

Praise be to God,

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

که هر آنچه در آسمانها و زمین است همه ملک اوست

Who holds whatever is in Heaven and whatever is on Earth!

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ

و در عالم آخرت نیز شکر و سپاس مخصوص خداست (زیرا نعمتهای دنیا

Praise will be His in the Hereafter;

وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

و آخرت همه عطای اوست) و او حکیم و آگاه است. (۱)

He is the Wise, the Informed. (1)

يَعْلَمُ مَا يَلْجُو فِي الْأَرْضِ

او هر چه درون زمین رود (از اموات و بذرها و هسته‌ها و قطرات)

He knows what penetrates the earth

وَمَا يَنْخُرُ مِنْهَا

و هرچه از زمین به درآید (از درختان و حبوبات و چشمه‌ها و معادن)

and what issues from it,

وَمَا يَنْزَلُ مِنَ السَّمَاءِ

و هر چه از آسمان فرود آید (از فرشتگان و ارواح و ارزاق)
and what falls down from the sky

وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا

و هر چه در آسمان بالا رود (از اعمال صالح و ارواح پاک) همه را می داند
and what soars up into it.

وَهُوَ الرَّحِيمُ وَالْغَفُورُ

و اوست که بسی مهربان و بخاینده است. (۲)

He is the Merciful, the Forgiving. (2)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِنَا السَّاعَةُ

و کافران (منکر قیامت) گفتند که هرگز ساعت قیامتی بر ما نمی آید،

Those who disbelieve say: "The Hour will not come upon us!" SAY: "Of

قُلْ بَلٰى وَ رَبِّي

بگو: چرا، به خدای من قسم
course, by my Lord,

لَتَأْتِنَّكُمْ عَالَمُ الْغَيْبِ

که البته (ساعت قیامت) شما را خواهد آمد،
it will come to you through the Knower of the Unseen."

لَا يَعْزِبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ

خدایی که بر غیب جهان آگاه است و مقدار ذره‌ای

No atom's weight in either Heaven

فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ

(از موجودات عالم) در آسمانها و زمین از او پوشیده نیست

nor on Earth nor anything

وَلَا أَصْغُرْ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرْ

و نه کمتر و نه بیشتر از ذره ای،

less than that nor larger ever escapes Him,

الا فی کتاب مُبِینٌ

جز آنکه در کتاب روشن (علم ازلی حق) ثبت است. (۳)

unless it is in a clear Book, (3)

لِيَجُزِيَ الَّذِينَ عَمِنُوا

تا (مطابق آن علم) آنان را که ایمان آورده
so He may reward the ones who believe

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

و به اعمال صالح پرداختند (در قیامت) پاداش نیکو دهد،
and perform honorable deeds.

اُولَئِكَ لَهُم مَغْفِرَةٌ^{وَ}

که آمرزش حق و رزق نیکوی بهشتی

Those will have forgiveness

وَرِزْقٌ كَرِيمٌ^{وَ}

مخصوص آنهاست. (۴)

and generous provision, (4)

وَالذِّينَ سَعَوْ فِي أَيَّاتِنَا مُعَاجِزِينَ

وآنان که (از کفر و عناد) در (محو و نابود ساختن) آیات ما سعی و کوشش کردند تا مگر (رسول

w hile the ones who work against Our signs in order

أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّنْ رِجْزِ الْهِيمِ

مارا) ناتوان کنند (واز قهر و قدرت ما بیاسایند) بر آنها عذاب سخت در دنای خواهد بود. (۵)

to defeat them will have painful torment from a blight. (5)

وَيَرَى الْذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي

و آنان که اهل دانش و معرفت گردیدند (یعنی مؤمنان و نیکان اهل کتاب) یقین دارند

Those who have been given knowledge see that what

أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ

که قرآنی که بر تو نازل شده است از جانب پروردگار تو به حق نازل گردیده است

has been sent down to you from your Lord is the Truth,

وَيَهْدِي إِلَى

و رهنمای خلق
and guides [us]

صِرَاطُ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

به راه خدای بی‌همتای ستوده صفات است. (۶)

along the Road to the Powerful, the Praiseworthy (6)

وَقَالَ الظِّينَ كَفَرُوا

و کافران (به تمسخر و استهzaء مؤمنان، با مردم) گفتند

while those who disbelieve say:

هَلْ نَدْلُكُمْ عَلَى رَجُلٍ

که آیا می خواهید شما را به مردی رهبری کنیم

"Shall we introduce you to a man

وَسُؤْكِمْ إِذَا مُزْقِتُمْ كُلَّ مُمْزَقٍ
يُنْبَئُكُمْ أَنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ

که شما را خبر می دهد که پس از آنکه مُردید و ذرّات جسمتان متفرق
who will notify you, once you have been utterly torn to pieces

أَنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ

و پرآنده گردید از نو، باز زنده خواهید شد. (۷)

that you will [reappear] in some fresh creation? (7)

اَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

آیا این مرد دانسته به خدا دروغ می‌بندد یا جنون بر این گفتارش وا

Has he invented a lie about God

اَمْ بِهِ حَنْةٌ
سُوْط

می‌دارد؟ (اینها که می‌پندارید هیچ نیست) بلکه (قیامت به زودی بیاید و)

or has he some sprite within him?"

بِلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ

آنان که به عالم آخرت ایمان نمی‌آورند

Rather the ones who do not believe in the Hereafter

فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ

(آن جا) در عذاب و (این جا) در گمراهی دور (از نجات) گرفتارند. (۸)

will be in torment and extreme error. (8)

أَفَلَمْ يرَوْا إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ

آیا (کافران منکر قیامت) به آسمان و زمین که بر آنها از پیش و پس

Have they not considered whatever lies before them

وَمَا خَلَفُهُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

احاطه کرده ننگریستند (تا از حکمت خلقت پی به زندگانی ابدی قیامت برند)

from the sky and earth, and what is behind them?

٢١

إِنْ نَشَاءُ نَخْسِفُ بِهِمْ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطُ

که اگر ما بخواهیم آنها را به زمین فرو می بریم

If We wished, We would let the earth swallow them up

عَلَيْهِمْ كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ

یا یک قطعه از آسمان را برسرشان فرود آوریم؟

or a patch of sky drop down on them.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لِأَيْةً

همانا در آن، آیتی (از حکمت و قدرت ما)

In that is a sign

لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ

ع ۹

بر هر بندۀ خداشناس با اخلاص به خوبی پدیدار است. (۹)
for every penitent servant. (9)

وَلَقَدْ عَاتَيْنَا دَاوُدَ مِنَا فَضْلًا

وَ مَا حَظٌّ وَ بِهِرَةٌ دَاوُدَ رَا بِهِ فَضْلٌ وَ كَرْمٌ خُودَ كَامِلًا افْزُودِيمْ (وَ امْرَكْرَدِيمْ كَه)

We gave David bounty from Ourselves: "O mountains,

يَا جَبَالُ أَوْبَيْ مَعَهُ وَ الطَّيْرُ

اَيْ كَوَهَهَا وَ اَيْ مَرْغَانَ شَمَا نِيزَ باَ (تَسْبِيحٌ وَ نَعْمَةُ الْهَى) دَاوُدَ هَمَ آهَنَگَ شَوِيدَ،
echo back [God's praises] along with him! And [so may] the birds."

وَآتَنَا لَهُ حَدِيداً

و آهن سخت را (چون موم) بر دست او نرم گردانیدیم. (۱۰)

We softened iron for him: (10)

أَنْ أَعْمَلْ سَابِعَاتٍ وَقَدَرْ فِي السَّرْدِ

(وبه او دستور دادیم) که از آهن، زره فراخ و گشاد بساز و حلقة زره به اندازه و یک شکل گردان

"Make suits of armor and measure out the links in mail,

وَ اعْمَلُوا صَالِحًا

و خود با قومت، همه نیکوکار باشید
and act honorably;

۱۱

إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

که من کاملاً به هر چه کنید بینایم. (11)

I am Observant of anything you do." (11)

وَسَلِيمَنَ الْرَّبِيعَ غُدوهَا شَهْرٌ

و باد را مسخر سلیمان ساختیم که (بساطش را) صبحگاه یک ماه راه می برد
 Solomon possessed the wind; it would blow for a month in one direction

وَرَأْحُهَا شَهْرٌ وَز

و عصر یک ماه،

and then blow back for [another] month.

وَأَسْلَنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ وَمِنْ أَجْنِبَةِ

و معدن مس گداخته (یا نفت یا معادن دیگر) را برای او جاری گردانیدیم، و

We melted down a font of brass for him. There were some sprites

مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بَاذْنِ رَبِّهِ

برخی از دیوان به اذن پروردگار در حضورش به خدمت می‌پرداختند

who worked in front of him by his Lord's permission,

وَمَنْ يَزْغُبْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا

واز آنهها هر که سراز فرمان ما بپیچد

and We let any of them who wavered from Our command

١٢

نُذْقُهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ

عذاب آتش سوزانش می چشانیم. (۱۲)

taste torment from the Blaze. (12)

يَعْمَلُونَ لَهُ وَ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِبٍ

آن دیوان بر او هر چه می خواست از (کاخ و عمارت و) معابد عالی

They worked away for him just as he wished on shrines

وَ تَمَاثِيلَ وَ جَفَانَ كَجُواهِ

و نقوش و تمثاليها و ظروف بزرگ مانند حوضها و دیگهای عظيم

and images, bowls as big as troughs

ج

ن

وَقُدْوَرِ رَاسِيَاتٍ

که بر زمین کار گذاشته بودی همه را می ساختند.

and built-in cauldrons:

أَعْمَلُوا إِلَّا دَاؤُدَ شُكْرًا

(و گفتیم که) ای آل داود شما شکر و ستایش خدا به جای آرید

"Give thanks, O House of David!"

وَ قَلِيلٌ

و (هر چند) از بندگان من

Yet few

۱۳

مِنْ عِبَادِي الشَّكُورُ

عدّه قليلي شكر گزارند. (۱۳)

of My servants are grateful. (13)

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ

و چون ما بر سلیمان مرگ را مأمور ساختیم (دیوان را) بر مرگ او

When We determined he should die,

مَا دَلَّهُمْ عَلَى مَوْتِهِ

به جز حیوان زمین (موریانه) که عصای او را می خورد

nothing indicated his death to them

إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَاتَهُ وَ

(و جسد سليمان که تایک سال برآن عصاتکیه داشت ببروی زمین افتاد) کسی دیگربه مرگ
except a worm from the earth which was eating away at his cane.

فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجُنُونُ

اور هبر نگشت. پس چون جسد سليمان به زمین افتاد دیوان که از مرگ سليمان آگاه شدند،

When he fell down, the sprites realized clearly that

آَنْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ

اگر از اسرار غیب آگاه بودند، تا دیر زمانی در عذاب و ذلت و خواری باقی نمی‌ماندند (واز)

if they had known the Unseen, they would not have

۱۴

مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ

اعمال شاقه‌ای که به اجبار انجام می‌دادند همان دم که سلیمان مرد دست می‌کشیدند). (۱۴)

had to continue in such humiliating torment. (14)

لَقَدْ كَانَ لِسَبَا

و برای (اولاد و قوم) سبا در وطنشان (سرزمین یمن و شام)

There had been a sign

فِي مَسْكَنِهِمْ إِعْلَمٌ

از راست و چپ (جنوب و شمال)
for Sheba in their dwelling:

جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَاءٍ

دو سلسله باغ و بوستان، آيتی (از لطف و رحمت حق) بود (همه پر نعمت،
two gardens, to the right and left:

كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ وَ

و به آنها گفتیم که) بخورید از رزق خدای خود و شکروی به جای آرید،

"Eat some of your Lord's provision and thank Him.

بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ

که مسکنستان شهری نیکو و پر نعمت است
Such a good land

۱۵

وَرَبُّ غَفُورٍ

و خدای شما غفور (و مهربان) است. (۱۵)
and forgiving Lord!" (15)

فَأَعْرَضُوا فَارْسَلْنَا عَلَيْهِمْ

با وجود این باز (از شکر خدا و طاعت حق) اعراض کردند،

They spurned [it], so We sent a torrent

سَيْلُ الْعَرِمِ وَبَدَلْنَا هُمْ بِجَنَتِيهِمْ

ما هم سیلی سخت بر هلاک ایشان فرستادیم و به جای آن دو نوع باعث پر نعمت،
from the dam upon them, and We changed both their gardens

جَنَتَيْنِ ذَوَاتٍ أَكُلُّ خَمْطٍ وَأَثْلٍ

دو باغ دیگر شان دادیم که بار درختانش تلخ و ترش و بد طعم
for them into two gardens yielding bitter food,

۱۶

وَشَيْءٌ مِنْ سَدْرٍ قَلِيلٍ

و شوره گز و اندکی درخت سدر بود. (۱۶)

tamarisk and a very few hawthorns. (16)

ذِلْكَ جَزِّبِنَا هُمْ بِمَا كَفَرُوا

این کیفر کفران آنها بود،

That is how We rewarded them for the way they disbelieved.

١٧

وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكُفُورَ

و آیا ما تا کسی کفران نکند مجازاتش خواهیم کرد؟ (۱۷)

Should We reward only the ungrateful person? (17)

وَ جَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ الْقُرَى الَّتِي

وَ مَا بَهْ مِيَانَ آنَهَا وَ شَهْرَهَا يَ كَهْ پَرْنَعْمَتْ وَ بَرْكَتْ گَرْدَانِيدِيمْ

We placed towns in plain view between them and the towns

بَارَكْنَا فِيهَا قُرَى ظَاهِرَةً

باز قریه هایی نزدیک به هم قرار دادیم با فاصله کوتاه

which We had blessed,

وَقَدْرَنَا فِيهَا السَّهْرُ سِيرُوا فِيهَا

و سیر سفری معین (و آنها را گفتیم که) در این ده و شهرهای نزدیک به هم
and We measured out travel between them: "Travel safely

لَيَالٍ وَأَيَامًا ءاْمِنِينَ

شبان و روزان با ایمنی کامل مسافرت کنید. (۱۸)
between them by night and day." (18)

فَقَالُوا رَبَّنَا بَايِعْدُ بَيْنَ آسْفَارِنَا

باز آنها گفتند: بار الها، سفرهای ما را دور و دراز گردان،

They said: "Our Lord, lengthen the distance

وَظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ

و (به این تقاضای بی جا) بر خویش ستم کردند،

between our stops!" They wronged themselves

فَجَعَلْنَا هُمْ أَحَدِيثَ

ما هم آنها را داستانها و مثلهای عبرت آموز کردیم
so We turned them into legends;

وَ مَزَقْنَا هُمْ كُلَّ مَمْزُقٍ

و به کلی متفرق و پراکنده ساختیم.
We scattered them into every [possible] fragment.

اِنْ فِي ذَلِكَ لِّآیَاتٍ

≡

در این عقوبت برای مردمان پر صبر و شکر،

In that are signs

۱۹

لِكُلِّ صَبَارٍ شَكُورٍ

≡

آیاتی (از عبرت و حکمت) آشکار است. (۱۹)

for every patient, grateful person. (19)

وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ وَ
و شیطان گمان باطل خود را درباره مردم، سخت به صدق و حقیقت رساند،

Diabolis proved his idea was sound about them:

فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ

پس جز فرقه کمی از اهل ایمان، همه پیرو او شدند. (۲۰)

they (all) followed him except for a group of believers. (20)

وَمَا كَانَ لَهُ وَعْلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ

در صورتی که شیطان بر مردمان تسلطی نداشت (بلکه از حرص دنیا پیرو او شدند). و شیطان

Yet he held no authority over them, except

إِلَّا لَنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ

را برای نداشتم) مگر برای آنکه (به امتحان) آن کس را که به عالم قیامت ایمان آورد،
so We might distinguish someone who believes in the Hereafter

مِمْنُونٌ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍ ط

از آن کس که شک دارد معلوم گردانیم.

from someone who is in any uncertainty about it.

وَرَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِظ

و خدای تو بر هر چیز نگهبان و آگاه است. (۲۱)

Your Lord acts as an Overseer for everything. (21)

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ

(ای رسول ما، مشرکان را) بگو: آنها یی را که

SAY: "Appeal to those

رَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ ز

به جز خدا، شما مؤثر پنداشتید بخوانید
whom you claim to instead of to God;

لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ

(خواهید دانست که) هیچ یک مقدار ذره‌ای،
they do not control even an atom's weight

فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ

در آسمانها و زمین مالک نیستند
in either Heaven nor on Earth."

وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شُرُكٍ

و با خدا شرکتی در خلقت آسمان و زمین نداشته

They have no share in either,

وَمَا لَهُ وَمِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ

و به او در آفرینش باری و کمکی نکرده اند. (۲۲)

nor has He any backer among them. (22)

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاْعَةُ عِنْدَهُ وَ

و شفاعت کسی نزد خداهم جزان که خدابه او اذن شفاعت داده سودمند نیست

Intercession does not benefit anyone so far as He is concerned

إِلَّا لِمَنْ أَذْنَ لَهُ وَجْ

(پس، از اینان چشم شفاعت مدارید و خاصّان و انبیاء را در دنیا و آخرت شفیع خود قراردهید)

except for someone He grants it to,

حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ

تا چون (آن خاصان) از دلهاشان اضطراب (جلال و سطوت الهی) بر طرف شود
until when [panic] is driven from their hearts,

قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ

پرسند: خدای شما (در باب شفاعت) چه فرمود?
they say: "What did your Lord say?"

قَالُوا إِنَّهُ زَ

پاسخ دهنده حق (و درستکاری و شفاعت مؤمنان نه مشرکان و منافقان) فرمود،

They will say: "The Truth!"

وَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

واوست خدای بلند مرتبه بزرگوار (و هیچ کس را جرأت مخالفت امرش نیست). (۲۳)

He is the Sublime, the Great! (23)

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ

بگو: آن که از (نعم)

SAY: "Who provides for you

مِنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُمَّ

آسمانها و زمین به شما روزی می دهد کیست؟ بگو: آن خداست،
out of Heaven and Earth?" SAY: "God [Alone]."

وَإِنَا أَوْ أَيُّهُمْ لَعَلَى هُدًى

و ما (که موحدیم) یا شما (که مشرکید) کدام در هدایت

Are either we or you closer to guidance,

أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

یا ضلالتیم (به زودی معلوم شما خواهد شد). (۲۴)

or else in obvious error? (24)

قُلْ لَا تَسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا

باز بگو: (خدا داور عدل است، پس) شما مسئول جرم ما نبوده

SAY: "You will not be questioned about what we have perpetrated

٢٥

وَ لَا نُسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ

و ما هم مسئول کردار زشت شما هرگز نخواهیم بود. (۲۵)

nor shall we be questioned about what you have done." (25)

قُلْ يَجْمِعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يُفْتَحُ بَيْنَنَا

باز بگو که خدا بین همه ما جمع کند آنگاه میان ما به حق، فتح و داوری خواهد

SAY: "Our Lord will gather us in together; then things will be opened

٢٦

بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَاحُ الْعَلِيمُ

فرمود و اوست که عقده‌گشا(ی مشکلات) و دانا(ی اسرار عالم) است. (۲۶)

up in all Truth for us. He is the Opener, the Aware." (26)

قُلْ أَرُونِيَ الَّذِينَ أَحْقَقْتُمُ بِهِ شُرَكَاءَ ز

بازبگو: شما به من، آنان را که به عنوان شریک به خدا بستید نشان دهید (چه قدرتی در عالم

SAY: "Show me the ones you have connected with Him as associates.

۲۷

كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

دارند؟) هیچ و هرگز، بلکه خداست آن که مقتدر (بر جهان) و با علم و حکمت (در ایجاد) است. (۲۷)

It cannot be; rather He is God, the Powerful, the Wise." (27)

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ

و ما تو را جز برای اینکه عموم بشر را
We have not sent you [Muhammad]

إِلَّا كَافَةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا

(به رحمت خدا) بشارت دهی و (از عذابش) بترسانی نفرستادیم،
except as a newsbearer and warner to every single human being,

وَلِكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ

و لیکن اکثر مردم (از این حقیقت)

even though most men

لَا يَعْلَمُونَ

آگاه نیستند. (۲۸)

do not realize it, (28)

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ

و (کافران) می گویند: پس این وعده قیامتی که شما پیغمبران می دهید

and they say: "When will this promise be

۲۹

إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

اگر راست می گویید، کی خواهد بود؟ (۲۹)
if you (all) have been so truthful?" (29)

قُلْ لَكُمْ مِّيعَادٌ يَوْمٌ لَا تَسْتَأْخِرُونَ

بَغْوَ: وعده‌گاه شما روزی است که ساعتی از آن

SAY: "You hold an appointment for a day which will be neither postponed

عَنْهُ سَاعَةً وَ لَا تَسْتَقِدْ مُونَ

تقديم و تأخير نخواهيد داشت. (٣٠)

nor advanced by so much as an hour." (30)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ

و کافران مشرک گفتند: ما هرگز به این قرآن و به کتابهایی که پیش از این

Those who disbelieve say: "We'll never believe

بِهَذَا الْقُرْءَانِ وَلَا بِالذِّي بَيْنَ يَدَيْهِ ط

فرستاده‌اند (از تورات و انجیل و زبور و غیره) ایمان نخواهیم آورد.

in this Reading nor in the one which [came] before it."

وَلَوْ تَرَى إِذ الظَّالِمُونَ

(واى بر آنها) و اگر روزی که آن ستمکاران را

If you could only see how,

مَوْفُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ

در پیشگاه خدا باز داشته‌اند مشاهده کنی

when wrongdoers are stationed before their Lord,

يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ الْقَوْلَ

در حالی که با یکدیگر به خصومت و گفتگو برخاسته
they will toss the statement back and forth at one another.

يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا

و ضعيفان تابع

Those who had been despised as weaklings

لَّلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا

به رؤسای گردنش خطاب کنند که
will tell those who acted overbearing:

۳۱

لَوْلَا أَنْتُمْ كُنَّا مُؤْمِنِينَ

اگر اغوای شما نبود ما البته ایمان می‌آوردیم! (۳۱)
"If it were not for you, we'd be believers." (31)

قَالَ اللَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا

باز رؤسای متکبر

Those who were overbearing will tell

لِلَّذِينَ اسْتَضْعَفُوا

با پیروان ضعیف خویش گویند:

those who acted like weaklings:

آنَّهُمْ صَدَّنَاكُمْ عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ
آنَّهُمْ صَدَّنَاكُمْ عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ

آیا با آنکه (از جانب خدا) راه هدایت را به شما نمودند، باز ما (به اجبار) شما را از

"Did we block you off from guidance once it came to you?

إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ

هدایت منع کردیم؟ (هرگز چنین نیست) بلکه شما خود مردم بدکاری بودید. (٣٢)

Rather you yourselves were guilty!" (32)

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا

باز آنان که ضعیف و تابع بودند

Those who had been despised will tell

لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا

به رؤسای متکبر جواب دهند:

those who were overbearing:

٧١

بَلْ مَكْرُ الْيَلِ وَ النَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَا

بلکه مکرو فریب شب و روز شما بود که پیوسته ما را وا می داشتید

"Rather there was plotting night and day when you ordered us

آنَّ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَ نَجْعَلَ لَهُ وَ آنْدَادًا

که به خدای یکتا کافر شویم و بر او شریکانی قرار دهیم.

"to disbelieve in God and we set up rivals to him."

وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ

و چون عذاب قیامت را به چشم مشاهده کند

They will conceal their regret

لَمَّا رَأُوا الْعَذَابَ

سخت اظهار پشیمانی کند،

once they see the torment;

وَ جَعَلْنَا الْأَغْلَالَ

و ما زنجیرهای عقاب

We will place fetters around

فِي أَعْنَاقِ الظَّالِمِينَ كَفُرُوا

به گردن (همه فرماندهان و فرمانبران) اهل کفر نهیم،

the necks of those who disbelieve.

هَلْ يَجِزُونَ

آيا اين رنج و شكنجه

Will they not be rewarded for just

إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

جز کیفر کردار زشت آنهاست؟ (٣٣)
what they have been doing? (33)

وَمَا أَرْسَلْنَا

و ما هیچ رسول بیمدهنده‌ای

We have sent

فِي قَرِيبَةِ مِنْ نَذِيرٍ

در دیاری نفرستادیم

no town a warner

إِلَّا قَالَ مُتَرْفُوهَا

جز آنکه ثروتمندان عیاش آن دیار (به رسولان) گفتند:
unless its high-livers said:

إِنَا بِمَا أَرْسَلْتَهُ بِهِ كَافِرُونَ

ما به آنچه شما را به رسالت آن فرستاده اند کافریم. (۳۴)

"We are disbelievers in what you have been sent with." (34)

وَ قَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَ أَوْلَادًا

و باز گفتند که ما بیش از شما مال و فرزند داریم و (چون نعمت دنیای ما

They say: "We have more wealth and children,

٣٥

وَ مَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ

افزون تر است در آخرت هم) هرگز رنج و عذابی نخواهیم داشت. (۳۵)

and will not be tormented!" (35)

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَسْطُطُ الرِّزْقَ

بَغْوَ: خدای من هر که را بخواهد روزی وسیع دهد

SAY: "My Lord extends sustenance to anyone

لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ

و (هر که را بخواهد) تنگ روزی گرداند

He wishes and budgets it,

وَلِكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ

وَلِكِنَّ أَكْثَرَ مَرْدُم

even though most men

لَا يَعْلَمُونَ

(از این حقیقت) آگاه نیستند. (٣٦)

do not realize it." (36)

وَمَا آمُولُكُمْ وَلَا آوْلَادُكُمْ بِالْتِي

و هرگز اموال و اولاد شما چیزی که شما را

It is not your wealth nor your children

تَقْرِبُكُمْ عِنْدَنَا زَلْفَى

به درگاه ما مقرّب گرداند نیست

that will bring you close to Us in patronage;

إِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ

مَگر آنکه با ایمان و عمل صالح کسی مقرّب شود که آنان
only someone who believes and acts honorably (will do so).

لَهُمْ جَزَاءُ الْصِّفْفِ بِمَا عَمِلُوا

پاداش اعمال صالحشان مضاعف و افزون است

Those will have a double reward because of what they have done.

٣٧

وَهُمْ فِي الْغُرْفَاتِ إِمْنَونَ

و در غرفه های بهشت ابدی (از هر غم و رنج) ایمن و آسوده خاطرند. (۳۷)

They will feel secure in mansions (37)

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي إِيمَاتِنَا

و آنان که در (محو و نابودی) آیات (و رسال) ما می کوشند تا (رسولان) ما را
while those who were attempting to thwart

مُعَاجِزَت

زبون و مغلوب خود کنند آنها را البته

Our signs

أُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ

برای عذاب و انتقام حاضر خواهند کرد و به کیفر سخت می‌رسانند. (۳۸)

will be paraded forth into torment. (38)

قُلْ إِنَّ رَبِّيٌّ يَسْطُطُ الرِّزْقَ

بگو: خدای من هر که از بندگان خود را خواهد

SAY: "My Lord extends sustenance to anyone

لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ وَجْه

واسیع روزی یا تنگ روزی می گرداند،

He wishes among His servants and He budgets it out.

وَمَا آنفَقْتُمْ فَوْزٌ
وَمَا نَفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ بِخِلْفِهِ وَ

و شما هر چه (در راه رضای حق) انفاق کنید به شما عوض می بخشد

He will compensate you for anything you have spent

٣٩

وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

و او بهترین روزی دهنده‌گان است. (۳۹)
since He is the best Provider." (39)

وَيَوْمَ يَجْشُرُهُمْ جَمِيعًا

(و یاد آر از آن) روزی که خدا همه مردم را به عرصه محشر جمع آورد

Some day He will summon them all together;

ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ

آنگاه به فرشتگان گوید:

then He will say to the angels:

آهؤلاء ایا کم

آیا این گروه، شما را

"Are those the ones

کانوں عبادوں

معبد خود می گرفتند؟ (۴۰)

who were worshipping you?" (40)

فَالْوَسْبَحَانَكَ

فرشتگان گویند: بار الها، تو از هر شرك و نقصي، پاک و منزهٔ،

They will say: "Glory be to You!

أَنْتَ وَلِيْنَا مِنْ دُونِهِمْ

تو خدا و ياور مايى نه ايشان،

You are our Patron

بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ أَجْنَبَةً

بلکه اینان جن و شیاطین را می‌پرستیدند
rather than they. Instead they have been worshipping sprites;

أَكْثَرُهُم بِهِمْ مُؤْمِنُونَ

و به طوری که اکثرشان گرویده به آنها بودند. (۴۱)
most of them even believe in them!" (41)

فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ

(و به مشرکان خطاب شود) پس امروز شما هیچ مالک

Some day when some of them will not control any advantage

نَفْعًا وَ لَا ضَرًا وَ نَقُولُ لِلّذِينَ ظَلَمُوا

نعم و ضرر یکدیگر نیستند. و ما آنان را که ظلم و ستم کردند گوییم:
nor harm for others, We will tell those who have done wrong:

ذوقوا عذابَ النَّارِ الْتِي

اینک بچشید عذاب آتشی را که

"Taste the torment of Fire

كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

تکذیب آن می کردید. (٤٢)

which you have been denying!" (42)

وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ إِنْسَانٌ بَيْنَنَاتٍ

و چون (توسط رسول) بر کافران آیات روشن ما تلاوت شود

When Our clear verses are recited to them,

قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ

گویند: این شخص جز آنکه مردی است

they will say: "This is only a man

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يُرِيدُ أَنْ يَصْدِكُمْ

که می خواهد شما را از آنچه
who wants to discourage you

عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ إِلَاءِ أَوْ كُمْ

پدرانتان می پرستیدند برگرداند هیچ مزیت دیگری ندارد.

from [worshipping] what your forefathers have been worshipping."

وَقَالُوا مَا هذَا

و نیز گفتند: این قرآنش هم جز آنکه خود فراباfte

They will say: "This is

الْأَفْلَكُ وَمُفْتَرٍ ج

(و به دروغ به خدا نسبت می دهد) چیز دیگری نباشد.
only some invented sham."

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَا جَاءَهُمْ

و کافران چون آیات حق بر (هدایت) آنها آمد گفتند

Those who disbelieve will say about Truth, once it comes to them:

۴۳

إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ

که این کتاب جز آنکه سحری آشکار است چیز دیگری نیست. (۴۳)

"This is nothing but sheer magic!" (43)

وَمَا أَتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا

در صورتی که ما هیچ کتاب و سندی که آن را بخوانند (وبه آن سند تکذیب توکنند)

We did not bring them any books to study from

وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ

و یا رسولی پیش از تو (که به قول او بر دّ تود لیل آرند) براین مشرکان نفرستادیم. (۴۴)

nor send them any warner before you. (44)

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

و کفار پیش از اینان هم پیغمبرانشان را تکذیب کردند

Those who [lived] before them denied it

وَمَا بَلَغُوا مِعْشَارَ مَا أَتَيْنَاهُمْ

و این کافران امت تو به عشر آنچه به آن گذشتگان دادیم (از ثروت و جاه) نرسیدند،
and did not achieve a tenth of what We gave them.

فَكَذَّبُوا رُسُلِيٍّ

پس آنها که رسولان مرا تکذیب کردند
They even rejected My messengers,

فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرٌ

چگونه به عذاب من گرفتار شدند (اینان هم مانند آنان به کیفر می‌رسند). (۴۵)
so [imagine] how [real] was My disgust! (45)

ز
قُلْ إِنَّمَا أَعْظُمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ

بگو که من به یک سخن شما را پند می‌دهم و آن سخن این است

SAY: "I preach only one thing to you:

أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَى وَ فُرَادَى

که شما خالص برای خدا، دونفر دونفر با هم یا هر یک تنها قیام کنید

that you stand up in pairs or singly for God;

وَمَا تَتَفَكَّرُوا
وَ (درباره من) عقل و فکرت کار بندید

then consider

ما بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جُنُونٍ
تا به خوبی دریابید که صاحب شما امت را جنون نیست،

how there is no madness in your companion.

إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ

او جز این نیست که رسول خداست

He is only a warner

بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ

واز عذاب سخت روز قیامت که شما را در پیش است می ترساند. (۴۶)

[sent] to you in the face of stern torment." (46)

قُلْ مَا سَأَتْكُمْ

باز بگو: آنچه من از شما مزد رسالت خواستم

SAY: "What I ask you in payment

مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ

آن هم برای شما باشد (یعنی هرگز مزدی از شما نخواسته و نمیخواهم.)

is merely something for yourselves.

إِنْ أَجْرَىٰ إِلَّا عَلَى اللَّهِ ز

تنها پاداش (رسالت) من بر خداست و بس،

My own payment lies only up to God;

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

و او بر هر چیز دانا و گواه است. (۴۷)

He is a Witness for everything." (47)

قُلْ اَنَّ رَبِّي

باز بگو: خدای من حق را (به وحی بر من) القا می فرماید

SAY: "My Lord,

يَقُذِفُ بِالْحَقِّ عَلَامُ الْغُيُوبِ

و او به اسرار عوالم غیب آگاه است. (۴۸)

the Knower of Unseen things, aims at the Truth." (48)

قُلْ جَاءَ الْحُقْقُ

باز بگو: (کتاب و رسول و یا شمشیر) حق آمد

SAY: "Truth has come,

٤٩

وَمَا يُبَدِّئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ

و دیگر باطل در اول و آخر (در دنیا و آخرت) محو و نابود است. (۴۹)

while falsehood neither originates nor does anything over again." (49)

قُلْ إِنْ هَذِهِ أَصْنَافٌ وَضَلَّتْ

باز بگو: اگر من (به عقیده شما) گمراه شده‌ام

SAY: "If I have strayed,

فَإِنَّمَا أَضَلُّ عَلَى نَفْسِي

زیانش بر من است (نه بر شما)،

I have only led myself astray;

وَإِنْ هَتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحَىٰ

و اگر هدایت یافته‌ام آن به وحی خدای من به من است (نه به هوش و تدبیر من)

while if I have been guided, then it is because of what

إِلَهَ رَبِّيْ إِنَّهُ وَسَمِيعٌ قَرِيبٌ

که خدا البته (دعای بندگان را) شنوا و (به قلوب خلق) نزدیک است. (۵۰)

my Lord has inspired in me. He is Alert, so Near!" (50)

وَ لَوْ تَرَىٰ إِذْ فَزَعُوا فَلَا فَوْتَ

و اگر تو سختی حال مجرمان را مشاهده کنی، هنگامی که ترسان و هراسانند، در

If you could see when they are startled and there is no escape,

۵۱

وَ أَخْذُوا مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٌ

آن حال هیچ (از عذاب و قهر الهی) فوت نشوند و از مکان نزدیکی دستگیر شوند. (۵۱)

and they are seized from a place near at hand, (51)

وَقَالُوا إِنَّا مَنَا بِهِ وَأَنِّي لَهُمْ التَّنَاوِشُ
ۖ ۱۰۹

وکافران (در آن حال که عذاب دوزخ را به چشم ببینند پشیمان شده و) گویند: ما به حق ایمان
how they will say: "We believe in it!" Yet have they any way

مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ

آوردیم. و با این همه دوری (از مقام ایمان) کجا بدان مقام در قیامت نائل توانند شد؟ (۵۲)
to snatch it up at such a distance? (52)

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلٍ وَيَقْذِفُونَ

در صورتی که آنها پیش از این به حق کافر بودند و از جایی دور (از مقام علم

They have already disbelieved in it, and aimed at [knowing]

۵۳

بِالْغَيْبِ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ

و یقین) نسبت ناروا(ی جنون و سحر و کذب به رسول حق) می دادند. (۵۳)

the Unseen from a distance. (53)

وَ حِيلَ بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ

و (امروز) میان آنها و آرزوهایشان (که به دنیا برگردند یا توبه و ایمانشان را پذیرند تا از عذاب

Something will intervene between them and whatever they crave

كَمَا فَعَلَ بِآشْيَا عِهْمٍ مِّنْ قَبْلُج

رهایی یابند) به کلی دوری و مباینت افکنند چنان که به امثال آنها از امم گذشته
to have, just as was done with their [different] sects long before.

اِنْهُمْ كَانُوا
أَنْهُمْ كَانُوا

کہ آنہا ہم

They have [lived]

فِي شَكٍ مُرِيبٍ = ع ۵۴

در شک و ریب بودند نیز چنین کردند. (۵۴)

in such suspicious doubt! (54)

صَدَقَ اللَّهُ
الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

Negares Asan

easy.reading.quran

negaresh.asan

negareshasanpub

www.negares-asan.ir

نگارش
آسان